

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitors egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetést jutányosabb. Nyilattér: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz. —
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A vízvezeték.

Évtizedeken át vártuk, reméltük ennek a nagy műnek megvalósítását, a melyet a polgármester a földművelésügyi miniszter képviselőjétől november 21-ikén vett át.

Régen volt az — még 1858-ban —, a mikor az *Eperjesi Takarékpénztár*, Rudolf trónörökös születésének emlékére, 500 pengő forint és később — 1897-ben — 50 éves fönnállásának emlékére újabb 10,000 forint alapítványt tett azzal a rendeltetéssel, hogy azt a város jó ivóvizet szolgáltatató vízvezetéknek építésére fordítsa.

Majd *Kösch Frigyes* és a *Nagysárosi Műmalom* is adományoztak e célra jelentékeny összegeket.

És íme, közel 50 évnek kellett elmúlnia, hogy a vízvezeték megépüljön. Ötven hosszú esztendőnek, mely idő alatt a vízvezeték hívei — a kiknek sorában *Kyss Géza* és *Linkesch Károly* nevét nem hagyhatjuk említés nélkül — szinte hihetetlen küzdelmet vívtak az építés ellenzőivel, mert — sajnos — ilyenek is voltak.

Tervezettek és kutattak a legjobb megoldás után. Az első tervet *Zielinszky Szilárd* mérnök készítette. E szerint a festői szépségű szigordi völgyben eredő *Delna-patak* forrásvizét kellett volna összegyűjteni s az ekként összegyűjtött vizet a városba behozni.

Már úgylátszott, hogy e terv szerint meg is építik a vízvezetékét, a mikor közéletünknek egyik legkiválóbb vezére, a kit minden jó és igaz ügy szolgálatában látunk — *dr. Csatóry Ágost* annak az aggodalmának adott kifejezést, hogy a *Delna-patak* nem ad elegendő vizet; s a közfigyelmet a *Szekcső völgyében* fúrható kutakra irányította.

A megtartott mérések *dr. Csatóry Ágost* aggodalmát igazolták. Az Országos Vízépítési Igazgatóság közegészségügyi mérnöki osztálya kimutatta, hogy a *Delna* még Eperjes város jelenlegi lakosságának vízszükségletét sem láthatná el, s annál kevésbbé nyújthatna biztosítékot a város jövő fejlődésének esetére.

De kimutatta azt is — a mire *dr. Csatóry Ágost* az ő finom gyakorlati érzékével rámutatott — hogy a *Szekcső* völgyében alig 10 méter mélyen a talaj színe alatt olyan jó ivóvíz van, a mely Magyarország legjobb vizeivel is kiállja a versenyt.

Dr. Csatóry Ágost azonban nem elégedett meg azzal, hogy a mérések és a próbafúrások az ő álláspontjának helyességét igazolták, hanem, a mérések és a vízpróbák kedvező eredményeire támaszkodva, mindent elkövetett, hogy a közhangulatot — a mely a delnai vízvezeték érdekében már csaknem megmáshatatlannal kialakult — a szekcsővölgyi megoldás részére megnyerje.

És ez sikerült is. Ekkor készítette el a közegészségügyi mérnöki osztálya a második tervet, a mely szerint a *Szekcső-völgyben* fúrt 27 kútból kapjuk az üde, kristálytisza, egészséges, jó ivóvizet.

Nem célunk, hogy e tervet ismertessük; de az immár kész vízvezeték átvételével kapcsolatosan — a melynek részletéről lapunk más helyén számolunk be — *dr. Csatóry Ágost*tal szemben igen kedves hivatást kell teljesítenünk.

Nagyon jól tudjuk ugyan, hogy *dr. Csatóry Ágost* azért, a mit a köz javára tesz, elismerést nem vár, mert, ha valamit cselekszik, azért teszi, hogy jót tegyen, s ha valamit mond, azért mondja, hogy igazat mondjon.

És mi most róla is csak az igazat akarjuk mondani.

Mert igazság az, hogy ha *dr. Csatóry Ágost* a vízvezeték létesítése érdekében soha más nem tett volna is — pedig, de nagyon sokat és sokszor tett —, mint azt, hogy a delnai vízvezetékkel szemben a szekcsővölgyi fúrásokra a figyelmet felhívta, s e fúrások kedvező eredménye alapján mindent elkövetett, hogy a vízvezeték a *Szekcső* völgyében épüljön meg: már ez magában elegendő arra, hogy Eperjes szab. kir. város egész közönségének háláját és elismerését részére biztosítsa!

De illesse elismerés azok munkáját is, a kik *dr. Csatóry Ágost*nak ebben segítségére voltak, s a kik a vízvezeték létesítését bármi módon előmozdították!

Az adóreform.

Annyi felszólalás és panasz után végre eljutottunk az eredményhez. *Wekerle Sándor* miniszterelnök, pénzügyminiszter olyan javaslatokkal lépett nemre, a törvényhozás elé, a melyek, ha törvénykönyvünkbe iktattatnak, átalakítják a mai helyzetet.

A teherviselési képesség igazságosabb megosztásáról van szó. Adórendszerünk egészséges alapokra lesz fektetve. A létminimum adómentessége s a jövedelem igazságosabb megadóztatásában tervezett fokozatosság (progresszivitás) régi óhaja volt nemzetünknek. Közelebb jutottunk hozzá.

Adóügykezelésünk oly annyira bonyolult volt eddig, hogy a szakemberek is alig ismerték ki magukat benne. Tág tere nyílt az önkénykedésnek, de még tágabb a kis-egzisz-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Tárogató-hangok.

A pusztai csendre letörnek az árnyak, —
Őszesti vihar zord szárnya dagad;
Úgy reszket a lég, a mint hahotázna,
Főlsír az avar zord lábuk alatt.

Föltámad az ének! A hős daliák
Szavára kiszállnak a sírok alól,
Mint tűzhegyeken kiözönlök a láng,
Ha mozdul a föld, zendülve ha szól.

A pusztai csendre vihar nehezül,
Zord szárnyacsapása a földre levág.
Visszhangja riadva a völgybe repül,
Föltámad az ének s a hős daliák!

Mozdulnak a tájak, elindul az ének;
Bejárja a völgyet, a bérczet a szó;
... A sírok, a sírok azok, ha beszélnek,
Megcsendül a kürt, a tárogató.

Libertiny Jenő.

PÁLMAI ILKA.

Az operett egy idő óta hiteléből veszíteni és leszállni kezdett arról a magas művészi színvonalról, a hova *Offenbach* emelte. Jött az angol operett, a mely

a librettót tette tönkre, s aztán a *sene* züllött el egy kicsit: jóra való *karmestermuzsika* lett belőle, összeszedett — egységtelen halmaza egyáltalán össze nem függő tánc- és kuplémuzsikának — és az egész művészet hovatovább egyes primadonnák hiányosságaihoz kezdett idomulni. Szinte az operett csodjéről lehetne beszélni, ha igazán nagy művészek minden erejükkel ellene nem szegülnének ennek a kártékony áramlatnak. A klasszikus operett termékeny hagyományait ápolgatva, néhány igazi művész eleven szemrehányásképpen áll a publikum előtt s a *brettli felé* züllő ízlést becsületes művészettel igyekszik kigyógyítani ebből a tunya lázból. Úgylátszik, sikeres lesz az a heroikus munka: a jó muzsikusok újra kedvet kapnak, látván, hogy az előadó-művészek között vannak, a kikre értékes zenét is rá lehet bízni; és jó író-művészek kapnak be librettóírásba, látván, hogy színészeti feladatokra képes talentumok is akadnak, a hangtalan primadonnák és az analfabéta hisztriók között. Talán a legnagyobb érdeme *Pálmai Ilkának*, hogy soha egy jottát sem engedett nagy, lelkes művészetéből; soha egy pillanatra meg nem alkudott és soha el nem szánta magát arra, hogy csak egy keveset is léhábban fogja fel művészetét; és ezzel az erősítő, felüdítő példaadással bizalmat, kitartást, kemény elszántságot ébresztett más művészekben is, a kik az ő nemes munkája nélkül talán utána sülyedtek volna a krízisbe jutott operettnek.

Nemcsak Magyarországra: az egész világra szóló *Pálmai Ilka* jelentősége; azok közül való ő, a kiknek

vidám életörömet, kedves, megnyugtató, egészséges pillanatokot köszönhet az ember, s a kik aprópénzre váltották fel a lelkük gazdagságát, hogy mentől több szegényt részesítsenek benne. Azok közül való ő, a kik emberszeretettel a szívükben, nehéz, küzdelmes utakat jártak meg, és a tiszta humor, az ősi, keserű mellékíz nélkül való jókedv italával üdítették fel a munkában elfonnyadt lelkeket. Az élet szigorú, komor arcját fordítja felénk s apró, gonosz kis fájdalmak örlik meg életörömünket. Kevés ember van, a ki meglátja, hogy mi van a dolgok másik oldalán; kevesen vannak a bölcsök, a kik meglátják, hogy a keserű életnek egy másik, mosolygó arcza is van; s az apró, gonosz kis fájdalmak csupa nevetnivaló, groteszk, bolond furcsasággá válnak, ha egyszerűen a másik oldalukra fordítjuk őket. Az élet mosolygó arczát fátyol földi, misztikus párafátyol, a min csak a bölcsök tekintete hatolhat át; és a legtöbben örökre meg volnának fosztva a nagy, a szívből fakadó kacagás malasztjától, ha nem volnának önfeláldozó emberek, a kik egész lelküket áldozzák arra a munkára, hogy megmutassák nekünk az élet mosolygó arczát. A kacagás prófétái ők, elsímítói a fájdalmas redőknek, s ezek közül való *Pálmai Ilka*, az operett minden időkben egyik legnagyobb művésznője.

A ki őt hallotta, annak fogalma lehet arról, hogy vidám kis dal, a mely a poéta életének valamely boldog, önfelédtt pillanatában született, milyen örökéletű hatásokat rejt magában, ha színészművész lelkén át, eleven valósággá támadt. Örökéletű tűz van az ilyen,

tencziák megsarcolásának. A 80 krajczáros háosztályadóval megrótt, szegény zsellér már II. osztályú kereseti adóval és általános jövedelmi póttadóval is meg lévén róva, az ezekkel járó községi, vármegyei stb. póttadókkal együtt, bizony igen szép összeggel járult a közterhekhez. Ugyanakkor az 1000 forint házbéradót fizető is majdnem ugyanannyit fizetett II. osztályú kereseti adó fejében.

Ezeket a visszasságokat megszünteti és az avult rendszert lerombolja az új törvényjavaslat. A teherviselési képesség az egyedeknél könnyen megállapítható; tehát míg egyrésztől a hatóság munkája van megkönnyítve, addig az alanyi igazság kárára sem eshetik az új rendszer szerint az adókirovás.

A földadónál tetemes átalakítást fog szülni a kataszter helyesbítése, az új osztályozás s a 25¹/₂%-nak 20%-ra leszállítása. Számtalanszor merültek fel panaszok, hogy míg a tehetősebbek nagybirtoka alacsonyabb osztályba soroztatott, addig az ugyanazon határbeli kisgazdaságok túlzottan lettek fölvéve. A revízió helyrehozza ezen képtelenségeket s, a művelési ágakban időközben beállott változásokra is kiterjeszkedve, kétségtelen, hogy az államkincstárnak is hasznot hajt az átalakítás akkor, a midőn egyúttal könnyít a kisbirtokosságon.

Igen helyes és a jövedelmi adó után elsőrendűleg fontos intézkedés Wekerle javaslataiban a házadó új rendszerű megállapítása. A belterületen levő, tehát hasonlíthatatlanul jövedelmezőbb házakat nem egyenlő arány szerint adóztatja meg a kevésbé értékes külterekkel. A fokozatosság tehát lényegileg ezen adónemnél is érvényre jut.

A házadót ama jövedelem alapján állapítja meg, mely az értéktörlesztési és fentartási költségek levonása után tényleg megmarad.

A tőkekamat- és járadékadót az eddigi 10%-ról 5-re szállítja le. Igen helyesen! Túlságos megterheltség volt a 10% eddig.

Fénypontjai a javaslatoknak a jövedelmi adók reformjára vonatkozó szakaszok. Nagy gyakorlati tapasztalás és igazságosság érvényesülnek e tekintetben.

600 koronás jövedelmen alul nincs megadóztatásnak helye. Azonfelül a fokozatos emelkedés igazságosságosan érvényesül. A kisember meg van védve; a tehetősebb tehetőségéhez mérten van terhelve.

A mikor örömmel olvassuk e fontos reform tervezetét, ugyanakkor magunk előtt látjuk azt a jövőt, melyet olyan régen kértünk: az

életre lelkesített dalokban; és lángra lobbantja a mi örömmünket is, és mi is érezzük egész izzó tartalmát annak a pillanatnak, a mely boldog szenczáció volt a költő életében. Délceleg önbizalom, derült nyugodtság, friss, üdítő jókedv árad el az emberek között, ha *Palmái* énekel, és groteszk, kaczagó, bölcs gondolatok elevednek meg nemes szimbolumokban, a mikor ő játszik. A színészművészet és az énekművészet minden nagy értéke kell ahhoz, hogy a vidám pillanatokban született, művészi alkotások ilyen gazdag és kifogyhatatlan bőségű forrásokban ömöljenek át a mi lelkünkbe; és a művészet egész teljessége kell ahhoz, hogy dalt örökké emlékeztető élmény gyanánt éljen át mindenki, a ki csak hallja. A ritmusok misztériumát kell a művészek megéreznie, és *Palmái* csodálatos intenzitással éri is ezt. Valami derűs görögség van az ő művészetében; egy pár csöppje a *Molpeia* forrásának, a hol *Pan* sípjához való nádat talált; a *faunok* és a *driádok* naiv, egyszerű, romlatlan életöröméből van rész az ő művészetében, és éppen ezért nagyon megérdemli azt a világhírt, azt a *dicsőséget*, azt a nagy, hódoló szeretetet, a melylyel az egész világ közönsége körülvéveszi. A legnagyobb jót hálálja meg ezzel a dicsőséggel az emberi társaság: a boldog, önfeléd, kaczagó jókedv áldását, a mit kevesen hintettek lelkünkre olyan gazdag özőnben, mint *Palmái* Ilka.

Jolsvay László.

igazságosabb, arányosabb tehermegosztás korszakát. Érdemeket szerzett Wekerle, a ki feltűnés nélkül dolgozott ez alkotáson s mintegy meglepetésszerűleg lépett azzal a nemzet színe elé, a hol elismerés fogadja őt érte.

Az adóreform részleteiről más alkalommal fogunk nyilatkozni.

Hogyan fejlesztik a kivándorlást?*

Azt hiszem, felesleges bárki előtt a kivándorlásból eredő kárt fejtegetni, de viszont nem lesz érdektelen, ha a «szállítók» aknamunkájának sűrű lepellel borított, erősen titkolt egyik oldalát sikerülne megvilágítanom.

Mély megdöbbenéssel vettem november 13-ikán a következő levelet, melyhez kommentárt fűzni feleslegesnek tartok: „Ne dobja ezt a levelet tűzre, mielőtt egészen átolvasta, mert készpénzt dobna a tűzre. A mai postával küldtem Önnek a hajómenetrendet és az Amerikába való utazásra szükséges utasításokat. Én nem akarom avval, hogy Ön Amerikába utazzék, azt sem akarom, hogy valakit arra rábírojon, azt sem, hogy valakinek utazását közvetítse. Tehát nem az a szándékom, hogy Önökből ügynököket csináljak. A kivándorlás körüli ügynökösködés Magyarországon el van tiltva; én pedig, mint tiszteltben álló világczég, nem akarok tiltott ügynököket tartani. Számtalan magyar ember szívesebben utazik Hamburgon át Amerikába, mint bármelyik más kikötőn át; de az egyszerű nép nem tudja az igazi címet, a kihez utasítás végett folyamodják, csak neki utazik, a jószerecsére bízva a dolgát és a vége a dolognak rendesen az, hogy holmi ügynökök vezetésére marad, a kik aztán arra irányítják, a merre nekik jobban esik, vagy a honnan több jutalékot kapnak. Azért szükséges, hogy a nép már otthon legyen felvilágosítva. Én nem küldhetem senkinek a felvilágosítást, ha nem tudom a nevét és a lakását, és azt sem tudom, hogy van-e szándéka utazni. Szükségem van tehát tudósítóra és így Önnek is csak ilyen tudósítói foglalkozást kínálok, semmi más. Kérem, értsen meg engemet jól! Önnek senkivel nem kell beszélnie arról, hogy Ön az én tudósítóm, sem arról, hogy Hamburgban én vagyok a főszállító, még azt se kell senkinek sem mondania, hogy Ön hallotta valaha Hamburgot még csak említeni is, hanem az Ön munkája csak a következő volna: A községben a szóbeszédéből, minden utánjárás nélkül meg lehet tudni, hogy kinek van számítása Amerikába utazni. Ha Ön valahol hallja, hogy ez vagy amaz útlevelet kért, vagy hogy számítása van Amerikába utazni, akkor nekem beküldi a nevét és semmi más dolga a világon nincsen. Hogy ez a munka is még könnyebb legyen, küldök kész czédulát, a melyre mindig ráírja a neveket és a kész kopertát megátreszolva, a melybe beleteszi a czédulát és postára adja, épp olyat, mint a mit itten is küldök. Ha én megkapom az első czédulát, a melyen neveket ír, azonnal nyitok Önnek külön könyvecskét, a melybe ezeket a czédulákat elteszem és gyűjtöm. Azoknak, a kiknek neveit beküldte, megküldöm az utasításokat, és arról, hogy kitől tudom a nevet, sohasem teszek említést, mert avval ártanék magamnak, mivel a nép már akkor azt hiszi, hogy el van árulva. Ha aztán azok közül valaki általam utazik Amerikába, a hajóra-szállás után azonnal küldök Önnek minden személytől 10 koronát, 1 és 12 éves korban levő gyermekek után 5 koronát, mert azok csak fél-hajójeggyel utaznak. Ha valaki, a kinek utasítást küldtem, 10- vagy 12-ed magával jön, ahhoz mind a tizenkét személyért 120 koronát küldök Önnek azonnal, mihielyt a hajóra szálltak Hamburgban. Ismétlem, hogy Önnek senkihez se kell elmennie és azt mondani, hogy így, vagy úgy, «utazzék kend Hamburgba», vagy eldicsélni, hogy így, meg úgy, Hamburgon által a legjobb utazás van Amerikába, mert azt így is tudja mindenki, és Önnek nem szabad senkinek megmondani, hogy küldi nekem az átreszeket, mert a nép akkor azt hiszi, hogy ügynök van a háta megett. Hogy aztán ki utazik a községből Hamburgon át, azt ügyse tartják titokban és így könnyen fogja tudni, hogy kik után jár a fizetés; de én biztosítom Önt arról, hogy sohasem lesz rászorulva arra, hogy tölem a pénzt kérje, mert a mint az utasok itten felszálltak hajóra, én örömmel és azonnal küldöm a pénzt, mert Önre évről évre szükségem van a községben. Ennél a dolognál nemcsak hogy könnyű móddal keres pénzt, hanem a földjüinek tudta nélkül jó szolgálatot tesz, mert csakhamar azt fogja hallani, hogy jó levelet irtak haza az utazásról. Ha bármi kifogása van a dolog ellen, vagy kérdezni valója van, csak forduljon hozzám, én szívesen

* A kivándorlási ügyet szemmel tartó hatóságaink és a közönség bizonyára érdeklődéssel fogják olvasni ezt a cikket, mely a kivándorlásra csábításnak leplezett módjáról világosít fel.

Szerk.

és azonnal adok tisztán érthető választ. Végül kérem, nekem még postafordultával megírni, hogy hajlandó-e ezt a dolgot magára venni, azaz nekem megírni, hogyha valaki készül Amerikába utazni, hogy a könyvecskét fenntarthassam és más után a községbe ne nézzek, mert egy községben csak egy tudósítót tarthatok. Ha pedig módjában van Önnek több községre a tudósítást elvállalni, akkor kérem nekem megírni, hogy hány községből és mi azoknak a neve, hogy aztán Önt mindazon községekre fenntartsam, mint tudósítót. Teljes tisztelettel: M. S.

Ha illeti valamelyik hatóságot ezen levél, úgy annak becses figyelmébe ajánlom azt. Bohrandt Lajos.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A magyar-irodalmi szakválasztmány nov. 27-iki felolvasóestélyét karácsony utánra tette át az elnökség a Pálmay-est miatt, s így nov. 27-ikén, szerdán nem lesz felolvasóestély.

Pálmay-est. A november 27-ikén, szerdán este 8 órakor rendezendő művészestélyt iránt városunkban nagy az érdeklődés. A tiszta jövedelem a Széchenyi-kört illeti. Jegyek Sziklai Henrik könyvkereskedésében kaphatók. Az estélyt melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

Idegen-nyelvi estély. A Kör idegen-nyelvi és irodalmi szakválasztmányának ez idénybeli első háziestélye kedden, november 26-ikán, d. u. 6 órakor lesz a Kör kistermében. Tárnya: a háziestélyek sorozatának megnyitása, üdvözlések s angol és francia társalgás.

Magyar-francia zene- és színelőadás. A múlt évben megkezdett és közbejött akadályok miatt ez évre halasztott előadás-sorozat folytatásaképpen decs. 7-ikén magyar-francia zene- és színelőadás lesz a Rákóczi Kör nagytermében. Az előadás műsora: 1. Prolog. 2. Hegedű-szóló. 3. Dialog (magyar). 4. Fuvola-szóló. 5. Egyfelvonásos francia vígjáték. A műsoron társadalmunk színe-java szerepel. Rendező Matherny Gusztáv városi tanácsos. Jegyek nov. 25-ikétől kezdve elővélthatók Kósch Árpád úr üzletében. Előjegyzések nem fogadtatnak el.

Népszerű felolvasás. Nov. 17-ikén, vasárnapon volt az első népszerű felolvasás. A felolvasás tárgyát Magyarország történetének első része képezte, mely hazánknak történetét őseink bejövételétől a mohácsi vészig főbb vonásokban ismertette, a kiválóbb mozzanatokot pedig vetített-képekben mutatta be a hallgatóságnak. A szöveget Veress Árpád zentai főgimn. tanár írta s az estélyen Varvasovszky János kir. kath. főgimn. tanár olvasta fel. A felolvasás előtt Kárpáti János ev. theologiai hallgató elszavalta mély érzéssel és nagy lelkesedéssel Ábrányi Emilnek «Kossuth sírja» cz. költeményét. A zenezámokat Gönczi Elek zenekara szolgáltatta. — Decsember 1-jén Magyarország történetének második része kerül sorra — ugyancsak vetített-képek kíséretében.

Zeneestély. November 20-ikán tartotta a Kör zene- és képzőművészeti szakválasztmányja második háziestélyét. Elismerés illeti Matherny Gusztáv városi tanácsost, ki önzetlenül fáradozik a zeneestélyek sikere érdekében, valamint dr. Ferstein Károly ügyvédet, ki nagy kedvvel és ambícióval igyekszik azok színvonalát emelni. Fényesen sikerült a mai estély is, melynek minden pontja bármely legelőkelőbb fővárosi hangverseny műsorában első helyet foglalhatna el. Megemlíthetjük azonban, hogy az estélyek rendezésénél tekintettel lehetnénk a Kör anyagi viszonyaira s már emiatt is, a körülményekhez képest, minél több helybeli zenekedvelőnek — kik szívesen tennének eleget ily irányú megkereséseknek — adhatnánk alkalmat a szereplésre.

A műsor pontjai a következők voltak: Az első és hatodik pontot a helybeli cs. és kir. 67. számú gyalogezred zenekarának játéka töltötte be. Előadott darabjai: 1. Strausz «A varázskeringő» cz. operettjének nyitánya; 2. Liszt Ferencz második magyar rhapsodiája. Mindkettőt Kohout Lipót karmester vezetése mellett adták elő, ki ez alkalommal is fényes bizonyítékát adta kiválóan képzett tehetségének. Mindkét darab a közönség előtt már ismeretes, a mi azonban a. ok értékéből semmit le nem von, sőt emeli, mert a tökéletes előadás csak népszerűbbé teszi a két kiváló klasszikusnak eme nagyszerű alkotásait.

A műsor második és negyedik pontját Nagy Aranka, a kassai Nemzeti Színház művésznőjének éneke töltötte be, ki Verdinek «A tévedt nő» cz. operájából a «Nagy áriá»-t és a következő számban Strausz «Bőregér» cz. operettjének «Nagy ábránd»-ját énekelte. A közönség nagy lelkesedéssel fogadta a kiváló művésznőt, ki éneké-

vel szint
is nagy
tétlen u
előkelőse
tumnának
ismételte
«Zsidóné
jelent m
ból ének
fogunk
Majd
(I. Allegr
A követ
klassziku
kán d
kában. F
zeneműv
ben az
sőt — tek
próbakép
együttese
ményt é
nagy gy
sen ritka
legfrappá
fázisa, m
Géza a
hozzájáru
legnagyo
leg nagy
játéka s e
igazolják
mal nem
is kezébe
ról sokat
zenei kva
ismeri; ar
csak mint
Fogadják
élvezetet
hálás kös
A mű
versenye»
az eperjes
Egyizben
mely oly
eme szava
kis húrba
meg. » Bár
az előadá
magával r
nyitékát a
Recht
a kassai N
szakavatot
alkalomma
nagyobb
talán nem

A Kör

1907. decz

« «

1908. jan.

« «

« «

« «

« «

— K

Koncz Hen

dest, az ep

budapesti

pénzügym

tért, volt gi

adóhivatalb

— Új

Lajost, az

növendékei

tanítókká v

— Új

közoktatás

mártoni áll.

vel szinte magával ragadta a hallgatóságot. Megjelenése is nagyon rokonszenves és bájos volt. Hangjának föltétlenül ura. Nagy hangterjedelme, énekének finomsága, előkelősége kétségtelen bizonyítékai művészi talentumának. A közönség oly lelkesedéssel fogadta, hogy ismételtelen is kénytelen volt a pódiumon megjelenni, s a „Zsidónó” operából énekelt áriát; midőn másodízben jelent meg a hallgató-közönség óhajára, „Boccaccio”-ból énekelt dalt. Mai szereplésére mindenkor szívesen fogunk visszaemlékezni.

Majd Arensky A.: „Zongora-trio”-ja következett. (I. Allegro Moderato. II. Scherzo. III. Elegia. IV. Finale.) A következő szereplők előadásában hallottuk e kiváló klasszikus darabot: zongorán Kohout Lipótné, gordonkán dr. Mossolyi Géza és hegedűn Kohout Lipót játékában. Ritkán van alkalmunk a Kőr zeneestélyein ilyen zeneművek előadását hallani. Legnehezebb ilyen esetekben az összjáték, a mely ez esetben kifogástalan volt, sőt — tekintve azt, hogy a szereplőknek fellépésük előtt, próbaképpen csak egyszer volt alkalmuk az egészet együttesen végig játszaniok — igazán bámulatos eredményt értek el. Kohout Lipótné pompás technikával, nagy gyakorlottsággal, s a mi ily alkalmakkor különösen ritka dolog: feltűnő könnyedséggel adta elő még a legfrappánsabb részleteket is; de játékának minden fázisa, minden mozzanata művészi volt. Dr. Mossolyi Géza, a Kőr vendége, gordonka-játékával nagyban hozzájárult a darab előadásának fényes sikeréhez. A legnagyobb biztonsággal kezeli hangszerét s valószínűleg nagy szeretettel is foglalkozik azzal, mert biztos játéka s előadásának finom, disztigált volta világosan igazolja nagy tehetségét. Kohout Lipót ez alkalommal nem mint karmester állott előttünk, hanem maga is kezébe vette kedves hangszerét: a hegedűt. Játékáról sokat nem mondhatunk, hisz Kohout L. kiváló zenei kvalitásait az eperjesi közönség már nagyon jól ismeri; annyit azonban meg kell említenünk, hogy nemcsak mint karvezető, hanem mint előadó is igazi művész. Fogadják ezúton is, együttesen és külön-külön, művészi élvezetet nyújtó szíves vendégszereplésükért a Kőr hálás közönsége!

A műsor ötödik pontja Mendelssohn B. „Hegedűversenye” volt, melyet Recht Sándor adott elő. Recht az eperjesi közönség előtt már nem ismeretlen ember. Egyízben már volt alkalmunk játékában gyönyörködni, mely oly tökéletes, hogy méltán idézhetjük a költő eme szavait: „Négy kis húrbán ennyi bánat, — Négy kis húrbán ennyi érzés — Nem is tudom, hogy fér meg.” Bámulatraméltó nemcsak technikája, hanem maga az előadás is, melynek varázserejével a hallgatóságot magával ragadja s művészi hivatottságának fényes bizonyítékát adja.

Recht Sándor hegedűjátékát, valamint Nagy Aranka, a kassai Nemzeti Színház művésznőjének énekét nagy szakavatottsággal Kaldi Soma kísérte zongorán, ki ez alkalommal éppen úgy, mint eddig is gyakran, a legnagyobb szíveséggel vállalta zeneestélyeinken ezen, talán nem leghálásabb szerepeket.

A Kőr háziestélyeinek sorrendje:

1907. decz. 4.: zeneest	február 5.: zeneest
• • 11.: felolvasóest	• 12.: felolvasóest
1908. jan. 8.: zeneest	• 19.: zeneest
• • 15.: felolvasóest	• 26.: felolvasóest
• • 22.: zeneest	márcz. 4.: zeneest.
• • 29.: felolvasóest	

HIREK.

— **Kinevezések.** A király nagysolymosi *Koncz* Henrik, marosvásárhelyi 22. gyalogezredbeli ezredes, az eperjesi honvéd-zászlóalj volt parancsnokát a budapesti 1-ső honvéd-gyalogezred parancsnokává; a pénzügyminiszter *Sebej* István, katonai szolgálatból visszatért, volt girálti adóhivatali gyakornokot a girálti állami adóhivatalhoz adóosztázzá nevezte ki.

— **Új tanítók.** *Fidler* Nándort és *Szomolnok* Lajost, az eperjesi evang. koll. tanítóképezde végzett növendékeit, a bánódi, illetőleg a simai ref. iskolákhoz tanítókká választották meg.

— **Új iskolalátogató.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Boldis* Ignác turóciszentmártoni áll. polgári- és felső kereskedelmi-isk. igazgatót

az eperjesi r. kath. polgári leányiskolára nézve, ennek szakszerű megvizsgálása végett, az 1907/8—1909/10. tanévek tartamára megbízta.

— **Távozó segédlelkész.** *Harkabusz* Imre bártfai káplánt a kassai püspök Abaújnyiczkeré lelkészszé nevezte ki. Távozása alkalmából tiszteletére hívei a Kath. Körben díszközgyűlést tartottak; november 10-ikén pedig búcsúestélyt rendeztek. Ezen a Kath. Kör dalárdája alkalmi darabokat énekelt; majd *Korányi* Antal prépost-plébános nagyhatású búcsúbeszédében méltatta a távozókat érdemeit és átnyújtotta neki a Kath. Kör ajándékát. Az ifjúság részéről *Repszik* János mondott búcsúbeszédet. Ezt követte az ünnepeket köszönetnyilvánítása, majd az ifjúsági dalárda éneke. A búcsúestélyen sokan vettek részt.

— **Áthelyezések.** A kassai r. kath. püspök *Szedlák* Ede káplánt Zborórol Bártfára helyezte át. A pénzügyminiszter *Pfjiegler* János mezőcsáti és *Csenk* Lajos tordai állami adóosztályok hasonló minőségben Bártfára helyezte át.

— **Eljegyzés.** *Brinszky* Zsigmond végzett gör. kath. papnövendék eljegyezte *Martyák* Gábor bártfai gör. kath. lelkész leányát, *Ellát*.

— **Kérelem a jótékony szívekhez!** Az Angolkisasszonyok eperjesi „B. Mariae V.” intézete azon kéréssel fordul a könyörület szívekhez: szíveskedjenek akármilyen kis adománytál hozzájárulni, hogy a szegény gyermekek karácsonya valódi örömmel legyen. Intézetünkbe több mint 300, nagyjából szegény napszámos- vagy szolgálatban levő szülők gyermeke jár, kiknek szeretőnk a karácsonyt emlékeztessék tenni. Azért a legkisebb pénzbeli adományt, játékszert, süteményt, használt ruhaneműt stb-it a legnagyobb köszönettel fogadjuk, és az ezen alkalmal, december 23-ikán d. u. 2 órakor tartandó kis ünnepségre a jótékony adományozókat ezennel meghívjuk. Azért bátorkodunk kérésünkkel már most jönni, mert a Mária-Congregatio tagjai a begyűlt pénzen beszerzendő ruhaneműk varrásához már most hozzáfognának. A jó Isten áldása szálljon a kegyes Jótévkre! — Eperjes, 1907. év november havában. *Angolkisasszonyok „B. Mariae V.” intézete.*

— **Szent Erzsébet-ünnep az Angolkisasszonyok „B. Mariae V.” intézetében.** November 19-ikén az Angolkisasszonyok intézete igazbansőséggel és kegyelettel tartotta meg szent Erzsébet 700-ik évi jubileumát. Ünneplés szent-misést és szent-beszédet a gyermekek a plébániatemplomban hallgattak, mely után az intézet nagytermében gyűlekeztek, hol szent Erzsébet képe villanyfénytől és virágoktól övezve tündökölt, mely előtt és az egybegyűlt vendégek előtt a következő műsorral folyt le az ünnep: 1. „Örömhangok”, Hortobágyitól; szavalta Piller Rózi. 2. Ünnepi szózat; elmondta Akantisz Mariska. 3. „Ének szent Erzsébethez.” 4. „Szent Erzsébet élete”; elmondták: Bátorfy Valéria, Toronszky Anna, Mészáros Márta. 5. „Magyar szent Erzsébet”, Tárkányitól; szavalta Neusinger Zelma. 6. „Szent Erzsébet rózsái”, Bechsteintől; szavalta Bornemissza Margit. 7. „Szent Erzsébet beteg”, Bán Aladártól; szavalta Sztokpó Anna. 8. „Szent Erzsébet”, melodráma Szepessy Deménytől; szavalta Akantisz Erzsi. 9. „Jelenet szent Erzsébet életéből.” Személyek: Erzsébet, II. Endre leánya: Kiszely Erzsi; Ágnes, Hermann, thüringiai fejedelem leánya: Helm Ilona; Anna, Erzsébet barátnője: Schmausz Margit. 10. Pápai himnusz. 11. Élőkép. (Szent Erzsébet megdicsőülése.) Személyek: Szent Erzsébet: Kiszely Erzsi; Angyalok: Andrejkovits nővérek, Annau Adél, Chillány Anna, Kopetzky nővérek, Mikó Mariska, Szentmiklóssy Boriska, Szepesházy Márta, Takács Mariska, Zaborovszky Mária.

— **A Rákóczi Kath. Kör** november 30-ikán nagyszabású hangversenyt rendez, mely egyszersmind táncestélyvel lesz egybekötve. A részletes programot feltűntető plakátok legközelebb megjelennek.

— **Közgyűlés.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület ügyis mint Vármegyei Mezőgazdasági Bizottság nov. 25-ikén, hétfőn, d. u. 3 órakor, Eperjesen, a vármegyháza tanácstermében tartja rendes őszi közgyűlést.

— **Felolvasás.** *Fónás* János nyug. felső kereskedelmi-iskolai igazgató nov. 17-ikén Budapesten, az ottani kereskedelmi akadémia 50 éves jubileuma alkalmából, a Kereskedelmi-iskolai Szaktanárok Egyesületének közgyűlésén a kereskedelmi akadémia történetéről felolvasást tartott. Ezt a hallgatóság általános tetszéssel fogadta.

— **A villamos-gyár új vezetője.** Az Eperjesi Villamossági és Erőátviteli R.-t. igazgatósága elhatározta, hogy a más állásra történt megválasztása következtében lemondott *Osswald* Károly vezérigazgató állását megszünteti és e helyett elektrotechnikai gépész-mérnöki minősítéssel egybekötött *üzletvezető-mérnöki* állást rendszeresít.

— **Eperjes történeti emlékei.** Dr. *Bruckner* Győző iglói ev. főgimn. tanár a dr. *Zsilinszky* Mihály nyug. államtitkár által „A magyarhoni protestáns egyház története” czímen írt munkát bírálván, az Ev. Órálóban előadja többek közt, hogy az eperjesi ev. templom tiszta barokk-stílusa és renaissance ajtókerete, de elsősorban a *Brocsky-féle oltárképe* révén, legnevezetesebb protestáns emlékeink sorába tartozik. *Brocsky* oltárképét *Divald* Kornél műtörténészünk 80,000 kor.-ra becsüli. *Bruckner* történeti nevezetességűnek mondja az eperjesi ev. templomot is, mert hisz gr. *Thököli* Imre és *Kossuth* Lajos is oda jártak imádkozni. Kifogásolja továbbá, hogy a mű nem közli az eperjesi Kollégium képét és azt a teret sem, hol *Caraffa* élteltjeit kivégezték, pedig a Kollégium multjáról a munka megemlékezik. Említi, hogy gr. *Thököli* Imre, *Kossuth* Lajos, *Greguss* Ágost tanítványai voltak a Kollégiumnak; gr. *Thököli* az egyik iskoladrámában maga is föllépett, Imre király szerepét játszván; *Sárosy*, *Petőfi* és *Tompa* pedig a Kollégium Önképző-körének munkásai voltak; végül, hogy a Kollégium újabb renoválása és fölépítése előtt a felsőmagyarországi lengyel renaissance-stílus egyik legimpozánsabb épülete volt. Kifogásolja végül, hogy a mű nem említi az eperjesi ev. egyház gyönyörű *asztalterítőt*, melyek pedig a párisi világkiállításon is feltűnést keltenek.

— **Értesítés.** Van szerencsém úgy a helybeli, mint a vidéki közönség b. tudomására adni, hogy az eperjesi országos vásáron a Gellért-szálló előtti deszkasátorban legfinomabb *szőrme kabátok* és *boák* nagy választékban kaphatók lesznek. *Schwarcs* Ede és Társa, Budapest, Dohány-utca 20.

— **Névváltoztatás.** A belügyminiszter *Reitsenbein* Chaim (Henrik) eperjesi lakos, ügy kiskorú *Ferencz* és *Armand* nevű gyermekei vezetéknévénél „*Rács*”-ra; valamint *Fink* János eperjesi lakos vezetéknévénél „*Finkei*”-re való változtatását megengedte.

— **Az Eperjesi Bankegylet** új részvényei elkészültek és az ideiglenes elismervények ellenében az intézetnél már átvehető. A kicserélésnél bélyegilleték és költség címén darabonként 3 korona 20 fillér fizetendő.

— **A Munkásbiztosító.** Az Országos Munkásbetegsegélyző- és Balesetbiztosító-Pénztár nov. 24-ikén Budapesten tartja alakuló-közgyűlést, a melyen az igazgatóságot, felügyelő-bizottságot, választott-bíró-sági ülnököket és a vezető-tisztségviselőket választják meg. Ugyanekkor tárgyalják az Országos Pénztár alapszabályát is, a mely a vidéki Kerületi Munkásbiztosító Pénztárakra is hatályos lesz. Az Országos Pénztár alakuló-közgyűlésén az eperjesi pénztár a munkaadók részéről *Sziklai* Henrik igazg. elnök és az alkalmazottak részéről *Schreiber* Ignác igazgató által képviselteti magát.

— **Az Eperjesi Kereskedők Társulata** nov. 20-ikán tartott rendes választmányi ülése kegyelettel vette tudomásul, hogy az elnökség Halottak-napján megkoszorúzza néhai *Podraczky* János, az egylet volt elnökének sírját. — A *Schnitzer* Samu segédkönyvtárnok lemondása által üresedésbe jött segédkönyvtárnoki tisztséget *Garai* Emillel töltötte be. — Az ülés elhatározta, hogy a tél folyamán több felolvasóestélyt fog rendezni. — Az esti kereskedelmi szaktanfolyam szervezeti szabályzata 4. §-ának esetleges módosítására bizottság alakult, mely *Párkányi* Gyula, *Gamauf* György és *Bohrandt* Lajos titkár tagokból áll.

— **Rákóczi czipókrém** követelünk mindenütt 5% a kassai *Rákóczi-szobor* alapja javára. Egyedüli gyártója Székely és Társa, Kassa. — u.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánva.

Sirolin

Emeli az étvágyt és a tevélyt, megemlé-teti a köhögést, váladékot, eljeli izmokat.

Mintegy értéktelen utazásokat is kínálnak, ha megvásárolják „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt).

„Roche”

Magyarországi elosztó a gyógyszerár-tervezés. — Az üvegcsát 4—6 koronára.

— **Caraffa véráldozatainak emlékművén** serényen folyik a szobrászati munka a Kollégium északnyugati falán. A hazai mész kőbe faragott emlékmű az egyik vértanút ábrázolja, a mint elszántan lép, a hóhértól vezetve, a vesztőhelyre. Alatta fehér márványtábla örökíti meg a vértanúhalált szenvedettek neveit. Az emlékművet tavasszal országos ünnepségek között leplezik le.

— **A vízvezeték jó hatása.** Hogy az Eperjes városnak most átadott vízvezeték vizének mily áldásos hatása van, azt a következő adatok igazolják: A hasiagymáz (tifusz) az 1900. évtől a következő arányokban növekedett: 1900.: 25, 1901.: 53, 1902.: 41, 1903.: 94, 1904.: 57, 1905.: 95, 1906.: 151; utolsó eset október 17-ikén. 1907. évben ellenben összesen csak 3 beteg s az is idegenből érkezett (katona).

— **Lélegző vatta-hengerek** Theiss Árminnál kaphatók.

— **Eperjesen maradó zászlóalj.** Az áprilistól fogva Eperjesről Bécsbe áthelyezett 67-ik számú gyalogezredből, az ezredparancsokság rendelkezése értelmében, a jelenleg is Eperjesen állomásozó 4-ik zászlóalj fog városunkban maradni. Ugyancsak itt lesz továbbra is a 67. számú hadkiegészítő-kerületi parancsokság.

— **Köszönetnyilvánítás.** Dr. Szegő Kálmán úrnő 20 koronát, az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részv. társaság 10 koronát, öv. Pulzner Istvánné úrnő 4 koronát adományozott az eperjesi Izs. Nőegylet népkonyha-alapjának. A kegyes adományokért ezúton mond halás köszönetet az elnökség.

— **Új dalárda.** Az EPERJESI LAPOK hasábjain nemrég, dalárda létesítése iránt felhívás jelent meg, melyet *Nikelsky* Zoltán koll. tanítóképző-intézeti tanár tett közzé. A szép eszme, melyet városunk társadalmi igazán nagy lelkesedéssel karolt fel, már-már a megvalósulás szakába lép. Örvendetes tényként állapítjuk meg, hogy a létesítendő dalárdát nem kell egészen új alapon szervezni, a mennyiben a régi, de mintegy két évtized óta nem működő s számban is igen megcsappant Dalegyesület, újból történt megalakulása alkalmával, kimondta, hogy a szükséghez képest a taggyűjtést megindítja, belügyminiszterileg jóváhagyott alapszabályai értelmében megindítja a szervezés munkáját s a Széchenyi-körrel karöltve és egymást kölcsönösen támogatva, a közel jövőben, mihelyt a körülmények megengedik — a mi december első hetére várható — rendes működését megkezdji. E célból ezúton is felkéri az összes tagokat, hogy a *december 1-jén*, vasárnap délután 5 órakor a Széchenyi-kör zentermében megtartandó közgyűlésen — az újonnan belépett tagok is — lehetőleg teljes számban megjelenjen szíveskedjenek. A gyűlés tárgysorozata a következő: 1. Tisztújítás; még pedig elnök, alelnök, titkár, pénztáros, karmester és szertáros választása. 2. A pénz- és hangjegytár átvételére bizottság kiküldése. 3. A választmány megalakítása. 4. A gyakorlások pontos idejének megállapítása. 5. Esetleges indítványok. — A kik a dalárdába belépni szándékoznak, szíveskedjenek *Kosch Árpád* úr ízetében vagy *Nikelsky* Zoltán koll. tanárnál, esetleg az alulírott nál jelentkezni. A tagok eddigi száma 26. *Hanusovszky* Imre

— **«Találtatott»** egy forrás, hol — tényleg jó sört szerezhet be az ember! Így sóhajt minden olvasónk, ki útbaigazításunk révén vett már a *Bohrandt* J. V. eperjesi fűszerüzletében a *híres, eredeti töltésű Dreher-sörböl*.

— **Csöd.** Az eperjesi törvényszék *Mérő* S. kissebeni czég ellen — melynek tulajdonosa *Mérő* Béláné szül. *Sturcz* Szidónia és czégvezetője *Mérő* Béla — a csödtől megnyitotta *Csödbiztos Újházy* Árpád tsv. albíró; tömegmondnok dr. *Prokopovics* Béla kissebeni ügyvéd. A követelések bejelentésének határideje december 9.; a felszámolás határnapja december 10. Az egyik hitelező bűnvádi följelentést tett a czég tulajdonosa ellen.

— **Sakkör.** Az eperjesi sakközők legközelebb Sakkört alapítanak, melynek hivatalos helyisége a Berger-féle kávéház egyik terme lesz.

— **Eredeti mikulások** *Theiss* Árminnál.

— **Új üvegyár.** Kiskereszt-Hervarton november elején üvegyár nyílt meg.

— **Fizetése képtelen kereskedők.** *Glücksman* Mór eperjesi fűszerkereskedő fizetése képtelenné vált. Tartozásai jelentékeny összeget tesznek ki. Legnagyobb hitelezője az Iglói Múmalom. Kiegyezési tárgyalások vannak folyamatban. — *Heinzel* Efráim Leib bártfai fakereskedő — 220,000 koronát meghaladó tartozással — fizetéseit megszüntette. —

Willer, régi felsővízközi kereskedő, kinek üzleti helyisége november 1-jén leégett, szintén fizetése képtelen s ellene rokonai végrehajtást fogatosítottak.

— **Új czég.** Az eperjesi törvényszék *Klein* I. Gyula vegyeskereskedő czégét, Eperjes teleppel, a czégjegyzékbe bevezette.

— **A vízvezeték átvétele.** Nagyjelenőségű nap volt november 21-ike a város történetében. Ekkor vette át *Kraysell* Aladár polgármester *Farkass* Kálmán miniszteri osztálytanácsostól a vízvezeték, a ki azt a legapróbb részletekig felülvizsgálta. E felülvizsgálat alkalmával meggyőződött arról, hogy — a mint az *Faragó* József tanácsos egyes nyilatkozatai révén már szinte köztudattá vált, — a *Becsey* és *Tóth* czég oly sikerült művet nyújtott a városnak, a melyre a város közönsége igazán büszke lehet. Az átvétel délután 3 órakor történt meg a kellemesi szivattyútelep gépházában. Ott voltak *Semsey* Boldizsár főispán, *Tahy* József alispán, *Bánó* Aladár vm. főjegyző, *Udránszky* József műszaki tanácsos, az előkészítő- és ellenőrző-bizottságok tagjai, az egész városi tanács, az építést vezető *Kléger* Sándor és *Zarka* Elemér kir. mérnökök, továbbá a vállalkozók. *Farkass* Kálmán ismertette a vízmű létesítésének történetét, lendületes szavak kíséretében adta át a nagyjelenőségű művet *Kraysell* Aladár polgármesternek, a ki azt a következő szép beszéd kíséretében vette át:

„Nagyságos miniszteri Osztálytanácsos úr! Eperjes szab. kir. város közönségének képviseletében ezennel átveszem Nagyságodtól ezen sikerült városi vízművet és a midőn a városi közönség nevében a legnagyobb elismeréssel adózom Nagyságodnak és Nagyságod révén a bölcs vezetése alatt álló közegészségi mérnöki osztálynak azon igazán lelkiismeretes, gondos, fáradság-, teljes szakavatott, közreműködésért, melyet ezen sikerült vízmű létesítésének minden mozzanatát érdeklőleg kifejtteni és érvényesíteni kegyeskedett, engedje meg nekem Nagyságod, hogy — addig is, míg városunk közönségének alkalmá nyílik háláteljes köszönetének alkalmas módon kifejezést adhatni — tapasztalt eredményes fáradozását úgy Nagyságodnak, mint a vezetése alatt álló ügyosztálynak ezennel őszintén megköszönjem.”

E beszéd elhangzása után a polgármester megindította az egyik gépet, a mely ettől a perctől kezdve, mint a város tulajdona látja el a város lakosságát jó ivóvízzel. Este a Fekete «sas»-szállóban 20 terítékű ünnepi vacsora volt, a melyen az első felköszöntőt *Kraysell* Aladár polgármester mondotta.

Ez a nagyszabású beszédet egész terjedelmében közöljük.

„Uraim! «Et fecerunt magnum áldomás» — zengi Anonymus az ősmagyarok azon szokásáról, hogy minden jól és sikeresen végzett vállalkozás eredményét lakomával megünnepelték. Igaz, hogy mi már nem vagyunk ősmagyarok és az is igaz, hogy egy évezred választ el bennünket azon generációtól, melyekről Anonymus oly találoan megemlékezik, de ez az ősi szokás túlélt az eltűnt generációkat és «ut figura docet», fennáll ma is. Hiszen mi is csak az ősi szokást követve itt, terített, asztal mellett ünnepeljük egy létesítménynek a sikeres megalkotását, és pedig egy olyan létesítménynek, melynek városunk közéletében korszakalkotó nagy fontossága mintegy két emberöltőn át tartotta izgalomban városunk közönségét. Az új városi vízvezeték eszméje — ugyanis — márt mintegy 50 év előtt jelentkezett akként, mint városunk jövőjével elválaszthatatlanul kapcsolatos közszükséglet; jelentkezett, forrt, fejlődött. Néhai *Benczur* József, *Schmidt* András, dr. *Csatáry* Ágoston, *Hazslinszky* Frigyes és több más, már régen elhalálozott érdemdús lakosai városunknak, voltak ezen eszmének ébresztői, ápolói, gondozói és terjesztői évtizedeken át, — később a közreműködésre megkért szakértőknek, *Wein* Jánosnak, *Gerster* Béla és a francia *Menfrom* komoly munkája fejlesztette, hozzáférhetőbbé tette; ez adott szívós életerőt a kezdetben zsenge eszmének, míg végre sok évi vajadás után ma azon szerencsés helyzetben vagyunk, hogy az immár testet öltött vízvezeték ismét örömmel, de megnyugvással is ünnepelhetjük, és pedig méltán, mert, ha igaz az — a mit tagadni nem lehet —, hogy az egészséges, jó ivóvíz az emberi egészség fentartásának egyik alapfeltétele, és ha igaz az — mit kétségbevonni szintén nem lehet —, hogy kedvező közegészségi viszonyok város-fejlődési szempontokból döntő fontosságúak, — akkor a vízvezeték létesítése által megvetették városunk további fejlődésének egyik szikla erős, megdönthetetlen alapját. Ezt tudva és érezve, csakis hálás köszönettel emlékezhetünk meg mindazon tényezőkről, kik vízvezetékünk létesítésén közreműködtek; közreműködött döntő súlylyal a vízvezeték technikai részének tervezésében, kidolgozásában és a létesítés szakavatott ellenőrzésében a közegészségi s mérnöki ügyosztály, élén annak felette nagybecsült főnökével, *Farkass* Kálmán miniszteri osztálytanácsos úr öngnagságával; annak jogi és pénzügyi részének rendezésében, valamint a városi közönség e részbeni fáradozásának pártfogásában és hathatós támogatásában *Sarosvármegye* tisztelt törvényhatósága, élén *Semsey* Boldizsár főispán úr öméltségével és *Tahy* József alispán úr öngnagságával, *Bánó* Aladár vm. főjegyzővel, kik a város ügyei iránt mindenkor melegen érdeklődnek — s végül a vízjogi kérdések

szerecsés megoldásában a kassai kulturmérnöki hivatal, élén köztisztviselőben álló főnöke: *Udránszky* József műszaki tanácsos úr öngnagságával. Ezen vezér-férfiak egészségére emelem tehát poharamat, kívánva, hogy az egek mindenható Ura mindnyájukat még számos éveken át boldogan éltesse!”

Az építésvezetőket és -vállalatot *Magyar* József főjegyző köszöntötte föl.

— **Protestáns estély Poprádon.** Eperjesi ev. theol. akadémiánk ifjúságának egy része — mint már jeleztük is — dr. *Szlávik* Mátyás dékán vezetése mellett nov. 14-ikén Poprádon, a Poprád-szálló nagytermében, *Wünschendorfer* Károly poprádi ev. lelkész 50 éves jubileumára az Ev. Theol. Otthon javára jótékonycélú protestáns estélyt rendezett, mely fényesen sikerült. Azt megelőzőleg, az ünnepi istentisztelet után, a jubiláns tiszteletére, *Weber* S. bélai esperes-lelkész és *Münnich* Kálmán felügyelő elnöktele alatt, a szepesi egyházmegye iendkívüli közgyűlést tartott, a melyen a poprádi egyház díszgyűlésén és az azt követő fényes közebéden, többi között, *Szepesvármegye* főispánja theol. akadémiánk képviseletében *Mayer* E., *Draskóczy* L. és *Deák* J. meleg üdvözléteikkel halmozták el a veterán lelkészt. Az estélyen Poprád s a szomszéd vidéki szepesi városok lelkési kara és intelligens világi közönsége igen nagy számmal jelent meg s méltó befejezést képezte a délelőtti lélekemelő ünnepélyeknek. A műsor is igen változatos volt. Első és utolsó pontja *Becker* «Kápolná»-ja és *Stein* XCI. *Zsoltára*, *Szánik* Ernő mesteri vezetése mellett a theol. énekkar által előadva, valóságos lelkesedést szült a közönség körében. Ugyanazt mondhatjuk *Devrient* O. «A wormsi kihallgatás» cz. dialogójának *Weiss* G. (Luther) és *Dávid* K. (Eck) remek előadásában, *Vietoris* L. szavalatáról (Váradi: «Az Úr ítéle»), *Obál* B. tanár czimbalmon előadott *Bihari*-féle «Primitialis magyar»-jéről s a *Brenner* M. tanító által vezetett poprádi vegyes-kar szerepléséről, mely Csokonai «A reményhez» és *Ábrányi* «Szivem oly szomorú» cz. darabjait adta elő s még víg magyar nótákkal is fűszerezte. *Leles* éljenzés és taps kísérte a szereplők mindegyikének szép és jeles előadását. Az estélyen dr. *Szlávik* M. dékántanár «Eine ungarische Königstochter» cím alatt felolvasást tartott. Magyarul kezdte, a jubiláns lelkész meleg üdvözlésével s az Otthon magasztos czéljainak ismertetésével, hogy aztán később német nyelven is találó vonásokban mutassa be a középkori szentek legkedvesebb magyar alakjának, thüringiai Szent Erzsébetnek jótékonyágban gazdag élet- és jellemképét a feszült figyelemmel hallgató közönségnek. Az estély a legfényesebb erkölcsi siker mellett, anyagilag is nagy sikert aratott. Tiszta jövedelme 572 kor. bevételből 369 kor. volt, a melyen, többi között, *Münnich* K. felügyelő 18, *Karátsony* Zs. késmárki főgimn. igazgató, *Kullmann* I. poprádi ügyvéd és *Takács* J. gánóczi birtokos 10, *Lersch* K., *Wünschendorfer* A. és B. 8, *Bendikné* 6, *Strompf* K. 5., *Wünschendorfer* K. 4, *Kropfacher* A. 3, *Dobóné*, *Adriányi* B., *Hermann* H., *Linzy* S., *Steinhardt* J., *Szubbally* K., *Weber* I. és *Naschinszky* I. 2 s *Greisigerné*, *Friedmann* M. és *Ungár* I. 1 koronával felülfizetett. A pénztárnál *Stadler* és *Lischner* segédkezett. Az előkészítés munkája *Payer* G. felügyelő, az ev. egyháztanács, *Geruska* kereskedő és különösen *Brenner* Mihály tanító érdeme, a kiknek szolgálatait a dékán köszönte meg. A szereplők a felügyelő szállodájában voltak ellátva, de ellátásukhoz az estély után a presbyterium, *Schroepfer* A. és *Friedmann* M. is járult. A szereplők, kik hálás érzelmekkel és maradandó benyomásokkal hagyták el Poprádot, az estély után tánczra perdültek, a melynek, Poprád és vidéke szépeinek öröme, csak a hajnali óra vetett véget. Poprád ev. egyháza intező köreinek e helyütt is köszönetet mondunk a ritka szép estély rendezéséért!

— **Vegyileg tiszta,** természetes szénsv feltétlenül kiadóbb, mint a mesterségesen előállított, s ezért ipari célokra legjobban ajánlható a kartellen kívüli: *Muschong*, búziásfürdői szénsvművek által a világhírű búziásfürdői természetes szénsvforrásokból szállított folyékony szénsv, mely ott bármely mennyiségben beszerezhető.

— **A fogyasztási adójövedelmek.** *Veszprémmegye* felírt a kormányhoz, hogy a fogyasztási adókat a városok részére egészen engedjék át. Ezen felíratát pártolás végett a többi törvényhatóságokhoz is megküldötte. Tudvalevő dolog, hogy a fogyasztási adójövedelmek előbb a városok birtokában voltak, de az állam ezt a jövedelmi forrást elvette tőlük. A felírat tehát a fogyasztási adójövedelmeknek a városok részére való visszaadásáról szól.

— **Görvélykóros gyermekek** szedjék a «Sirolin-Roche»-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszívesebben szednek. Kitűnő hatással van az általánosjó érzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszamennek. Jobban használnál, mint a csukamájolaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszerárakban.

— **Rosenberg** polgármester hogy a tisz közgyűlés a folyamodják-e azt, a szakosztály ez a szakos igenlőleg a végre-valah rövid időre elé fog ke — **A hazai** és iparkam tanácsstermben behatógával és khatározatolványban feurakat, hogoda, hogy lentékeny intezetektő részére tovben, olcsó lgos értekez res szanál hogy a vidteiből olylyeket a kmatú állam szövetkezés működése ezen szöve a pénzügytek központtétel, oly tozó vidék határain be posan meg hatatlan he lehet legröreskedelmi mely küldtitkáraik áll pontokban tesítése czé mogatásána propagandá marak és emöléseit. U hogy indok kedelmi mi lekedési mi kereskedeletepeinket sok ezreinelviteli keresnítik. A ka miniszter urösszes, rend az országsz legrövidebb — **B** kik rossz el fúvódásban, vagy egyéb *Seidlits*-por el. Egy do vétellel *Mo* tól, Bécs, I ban határo jelvényével — **Ta** Országos K által rende XII-ik szake művelt közö sel kísérte azon szempo dezésnél v lesznek, me eleveníteni, talatok alap tet is fogna tett képek is ványt nyújta ságát is biz más czélt is a tanulmány körét s gazo nulóink nem

— Rendkívüli közgyűlés. Dr.

Rosenberg Mór és 34 társa, képviselőtestületi tagok a polgármesterhez sürgős kérvényt nyújtottak be az iránt, hogy a tisztviselők fizetésrendezése ügyében rendkívüli közgyűlés hívassék egybe. A polgármester erre felhívta a folyamódókat, hogy az iránt nyilatkozzanak: kívánják-e azt, hogy az egyesült jogi, pénzügyi és gazdasági szakosztály által kiküldött albizottságnak munkálatait ez a szakosztály előzetesen tárgyalja? A folyamódók erre igenlőleg válaszoltak, s így az albizottság munkálata végre-valahára a szakosztály s onnét a remélhetőleg rövid időn belül összehívandó rendkívüli közgyűlés elé fog kerülni.

— A vidéki pénzváltás és a hazai kamarák.

A vidéki kereskedelmi és iparkamarák nov. 16-ikán az Országos Iparegyesület tanácstermében országos értekezletet tartottak, melyben behatóan foglalkoztak az ország gazdasági válságával és kimerítő vita után egyhangulag a következő határozatokat hozták: 1. A kamarák együttes beadványban felkérlik a kereskedelmi és pénzügyminiszter urat, hogy tekintélyüknek egész súlyával hassanak oda, hogy a nagy fővárosi pénzügyintézetek, melyek jelentékeny állami betételeket élveznek, a vidéki pénzügyintézetektől megtagadott visszelszámítási hitelt azok részére továbbra is tartsák fenn és azt az eddigi mérvben, olcsó kamattal mellett állítsák vissza. 2. Az országos értekezlet a vidék gazdasági viszonyainak gyökeres szanalása céljából feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a vidéki gócpontok nagy és szilárd pénzügyintézetből oly szolidáris szövetségek létesíttessenek, melyeket a kormány közvetlenül részesítene az olcsó kamattal állami betétekben, gondoskodván arról, hogy ezen szövetségeknek a vidéki hitelélet szanalására irányuló működése megfelelően ellenőriztessék. 3. Addig is, míg ezen szövetségek megalakítatnak, kérelem intéztetik a pénzügyminiszter úrhoz, hogy a vidéki pénzügyintézetek központi hitelintézetét lássa el nagyobb állami betéttel, oly célból, hogy ezen összeggel a kebelébe tartozó vidéki pénzügyintézetek jogos igényeit a lehetőség határain belül kielégíttessék. A fenti határozatokat alaposan megindokoló és a vidéki pénzügyintézetek tartózkodatlan helyzetét teljes őszinteséggel feltáró emlékirat lehető legrövidebb idő alatt küldöttéggel fog a kereskedelmi és pénzügyminiszter uraknak átnyújtani, mely küldöttéggel a vidéki kamarák elnökeik és titkáraik által lesznek képviselve. A vidéki nagy gócpontokban tervezett pénzügyintézeti szövetségeknek létesítése céljából az országos szövetség hathatós támogatásának igénybevétele mellett lelkes és erélyes propagandára határozta el magukat a megjelent kamarák és ezen erélyes akció bizonyára megtermi gyümölcsöt. Ugyanezen kamarai értekezlet elhatározta, hogy indokolt közös felterjesztésben felhívják a kereskedelmi miniszter urak figyelmét azon hallatlan közlekedési mizériákra, melyek országsszerte az iparnak és kereskedelemnek egészséges fejlődését gátolják, gyártelepeinket ekziszcenciájukban veszélyeztetik, a munkások ezreinek megélhetését problematikussá teszik és kiviteli kereskedelmünknek áldásos működését lehetetlenné teszik. A kamarák ezen felterjesztésükben arra kéri a miniszter urat, hogy ezen tarthatatlan állapotoknak az összes rendelkezésre álló eszközökkel véget vetni és az országsszerte észlelt általános vagyonhiányt a lehető legrövidebb idő alatt megszüntetni kegyeskedjék.

— **Biztos gyógyhatás.** Mindazok, kik rossz emésztés vagy székrekedés következtében felüvadásban, szorulásban, főtájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi *Moll-féle Seidlits-porok* használata által biztos gyógyulást érnek el. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan *Moll A.* készítménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

— **Tanárköri felolvasások.** Az Országos Középiskolai Tanáregyesület Eperjesi Köre által rendezett népszerű, tudományos felolvasások XII-ik szakasza lép életbe ez évben. Eperjes város művelt közönsége az utóbbi években nagy érdeklődéssel kísérte a Kör törekvését s figyelemre méltatta azon szempontokat, melyek a Kört e felolvasások rendezésénél vezetik. A folyó évi felolvasások *útleírások* lesznek, melyek a földrajzi ismereteket akarják felleveníteni, illetőleg tárgítani, s miután személyes tapasztalatok alapján készültek, sok más érdekes ismeretet is fognak közölni. E felolvasásokat emellett *vettett képek* is kísérik, melyek nemcsak kellemes látványt nyújtanak, de a szerzett ismeretek maradandóságát is biztosítják. A Kör azonban ez előadásokkal más célt is akar elérni. Mindenki előtt ismeretes, hogy a tanulmányutak mennyire tárgítják a tanulók látókörét s gazdagítják ismereteiket. Ámde szegény tanulóink nem folyamodhatnak a tapasztalat-szerzés e

módjához s azért a felolvasásokból befolyó összeget a helybeli két tanintézet (ág. h. ev. és kir. kath. főgimn.) *tanuló ifjúságának kiránduló-alapjára* fordítják, melyből — vallási különbség nélkül — a szegény és dérék tanulókat segítik. A Kör törekvése nemes s így reméljük, hogy Eperjes város művelt közönségének érdeklődése ez évben sem fog hiányozni! A felolvasásokat a következő rendben tartják: 1. December 7-ikén báró *Lussensky* Zsigmond: «Perzsiai utam» (vetített képekkel). 2. December 14-ikén dr. *Obetko* Dezső jogakad. tanár: «London» (vetített képekkel). 3. Márcz 7-ikén *Futnoky* Miklós főgimn. igazgató: «Pompeji és Herculanium» (vetített képekkel). 4. Márczius 14-ikén *Teltsch* Kornél koll. főgimn. tanár: «Krakó és Vielicska» (vetített képekkel). Belépő-díj a négy felolvasásra személyenként 2 korona, tanulóknak 1 korona. Minden egyes előadásra külön is lehet 1 koronáért a helyszínen jegyet váltani. A felolvasások, mint eddig, a vármegyeház nagytermében, szombaton este 6—7 óráig fognak tartani. Az aláírásokat december hó 5-ikéig kéri, hogy a belépőjegyeket idejében elküldhessék. Aláírási ívek vannak Kősch Árpád, Révai Samu s Cattarino utóda: Földes S. ízletében.

— **Új postahivatal.** Sárosvármegye területén fekvő *Turina*, valamint *Zsegnye* községekben november 21-ikén postai ügynökség lép életbe, mely bárhova szóló levél, postai küldemények, továbbá csak a belföldre, Ausztriába, a megszállott tartományokba vagy Németországba szóló, 1000 korona értéket meg nem haladó pénz- és csomag-küldemények felvételével, továbbításával, leadásával és utalvány-, nemkülönben postatakarékpenztári ügyletek közvetítésével van megbízva. A postai ügynökségnél cheque- és postatakarékbetét csak 1000 korona erejéig eszközölhető. A turinai postai ügynökség kézbesítési köre *Turina* községén kívül Erdőske, Hüvész és Vörösvágás községekre; a zsegnyei postai ügynökség kézbesítési köre pedig Zsegnye községén kívül Ábrány, Alsómérk és Felsőmérk községekre terjed ki. A két postai ügynökség számlálás, ellenőrzés és felügyelet tekintetében az eperjesi 1-sz sz. posta- és távirdahivatalhoz tartozik és összeköttetését az eperjesi postahivattal *Turina*—Zsegnyén át Eperjes közt naponként egyszer közlekedő egyfogatú kocsijarat útján nyeri.

— Legyen a kis-posta kincstári.

A kassai NAPLÓ november 21-iki számában a kassai posta- és távirdaigazgatóság felhívja Kassa közönségét, hogy ne annyira a Bercsényi-utcabeli, postamester által kezelt, hanem inkább a Fő-utcán elhelyezett *kincstári* postahivatalt vegye igénybe, mert a közönség igényeinek ez, nagyobb személyzeténél fogva, inkább képes megfelelni. — Ez alkalomból fölemlítjük, hogy lapunk az eperjesi kis postának *kincstári kezelésbe* vétele érdekében már felszólalt, mert a kincstári kezelés a jogos igényeket jobban elégíti ki. Ezt a kérdést tehát a kassai posta- és távirdaigazgatóságnak figyelmébe újból ajánljuk.

— **Gyermekeinket óvjuk meg betegségektől,** az által, hogy tisztán és egyszerű tiszta táplálékkal tartjuk. Ez utóbbi követelménynek legjobban az eddig legmegbízhatóbbnak bizonyult Nestlé-féle gyermektáplálást felel meg, mely piskótából készült és tiszta alpesi tejet és tejzúrt tartalmaz. Különösen a hasmenést hártja el és szünteti meg a kis gyermekeknél.

— **Korszerű folyófürdő Eperjesen.** Az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület a mely eddig is valóban elismeréseméltó közérdekű tevékenységet fejtett ki, legutóbbi választmányi ülésében 33 új rendes- és 4 pártoló tagot vett föl. Együttal városunk régi nagy hiányának pótlására határozta el magát. Arról van ugyanis szó, hogy az E. T. V. E. az ifjúsági játszótér szomszédságában, a malomárok mellett nagyszabású és teljesen modern berendezésű uszodát akar építeni. A részletes tervek megbeszélésére a választmány szűkebbkörű bizottságot küldött ki, a mely dr. *Csatary* Ágoston elnöklésével november 13-ikán tartotta első tanácskozását. Ezen alkalommal megegyezett abban a bizottság, hogy az uszoda hossza 35 méter, szélessége 12—15 méter és mélysége 0.80—3 méter legyen. Az uszoda burkolata teljesen vasbetonból lesz; köröskörül kabinok épülnek és az uszoda mellett állandó szolgálakást építenek. A terv kivitele körülbelül 20,000 koronába fog kerülni. Ezt az összeget az E. T. V. E. 400 drb 50 koronás részjegy kibocsátása útján akarja összehozni. Az E. T. V. E. rendes-tagja egy-egy darab 50 koronás részjegy fejében egy-egy állandó idényjegyet kap a maga, illetve családja tagjai részére. A nem tagok pedig két-két darab ilyen részjegyért kapnának egy-egy állandó idényjegyet. Ha ilyen úton nem sikerülne elegendő részjegy elhelyezni, akkor a részjegyek egy részéért az E. T. V. E. 5%-os kamatozást óhajt biztosítani. A terv mindenesetre életrevaló és megvalósulása nagyon kívánatos volna. Sze-

rencsés gondolat az, hogy az uszodát a malomárokhoz olyan helyen tervezik, a hol az árok vize még teljesen tiszta, nincs még megfertőztetve a csatornák bűzös tartalmával, a melyet most, miután a vízvezeték megvan, az egész Szebeni-út mentén a malomárokba vezetnek be. Az E. T. V. E. uszoda-bizottsága, egyelőre csak előzetes tájékoztatás céljából, felhívásokat körözött részjegyek jegyzésére. Ha az előzetes jegyzések jól sikerülnek, akkor még ez év folyamán megtörténhetnek a végleges jegyzések. A részjegyek árát felerészben 1908. májusáig, másik felerészben 1908. októberéig kellene lefizetni. Reméljük, hogy a nemes, önzetlen és városunk közegészségügyének nagy lépéssel való előhaladását célzó törekvés nem lesz eredménytelen és sikerülni fog megfelelő számú részjegyet elhelyezni. Ezáltal is felhívjuk városunk közönségét arra, hogy tegye lehetővé, részjegyeknek minél nagyobb számban való jegyzésével, az uszodának mielőbbi kiépülését. Hiszünk, hogy legalább már 1908. évtől kezdve élvezhetjük azt, a mit más városok már régóta élveznek.

— A szerencsejáték Kiszébenben.

Kiszébenben egy idő óta nagyon megkedvelték a «makaó»-t. A *Sperling* Jakab céggel bíró kávéházban ugyanis a hét bármelyik napján, de különösen pénteken este, szombaton s vasárnapon délután nagy hévvel játszanak. Résztvesznek benne ügyvéd, ügyvédjelölt, hivatalnok, kereskedő, vendéglős, kormáros — egyszóval különféle állású és foglalkozású emberek s a vidékről is olykor-olykor odavetődő urak. Történik ez mind nyilvánosan: szép időben, nappal, a sétáló közönség szemeláttára, éjjel pedig nyílt szobában. A pénz itt semmit sem jelent: 10—20, sőt 30 és 50 koronás tétek feltűnést egyáltalában nem keltenek s ha 5—600 kor. különbség merül fel, arról 2—3 napig elbeszélnek, a dolog azonban ismét a rendes mederben folyik. Úgy tudjuk, hogy a városi rendőrkapitányi hivatal e tekintetben szigorú rendeletet intézett a kávéház tulajdonosához s hogy a város polgármestere is figyemeltette őt, ennek azonban nem lett meg a maga eredménye, mert itt a hatóság ezen intézkedésének gyakorlati foganatot nem szerez s így minden a régieben marad. Nincs itt senkinek veszteni való pénze s ha az egyik vagy másik belebukik, azt ugyan ki nem heveri, mert a pénz már más helyre vándorolt. Ideje lenne, hogy ez a nagyon rossz és veszedelmes állapot már egyszer végleg véget érjen. (Beküldetett.)

— Védekezés a kolera ellen.

Dr. *Hajdu* Imre közegészségügyi felügyelő november 11-ikén Bártfára érkezett, a vidéken felállítandó járványkórházak, fertőtlenítő állomások felállítása ügyében. Ismeretes az oroszországi kolerajárvány terjedése; nehogy ez behurcoltassék, a határon, még pedig Kurón és Komárnokon fertőtlenítő-állomások szerveztettek. Itt megemlítjük, hogy a belügyminiszter «Utastás az ázsiai kolera tárgyában» czímen, valamint «Népszerű útmutatás a kolera ellen való védekezés» czím alatt füzeteket nyomtatott. Ezen füzetek megfelelő számú példányait a törvényhatóságok első tisztviselőinek oly felhívással küldötte meg, hogy az «Utastás»-t az illetékes hivataloknak és hatósági közegeknek adják ki; a «Népszerű útmutatás»-t pedig a lelkeszek, tanítók, halottvizsgálók és más értelmes magánszemélyek közt oszszák ki.

— Elitelt kivándorlásra csábító.

Usczak Jevcsak Javocsin János ácsolósvali lakost az eperjesi állomás rendőrsége a kapitányság elé kísérte, mert három zemplénavármegyei férfit és hat nőt Amerikába való kivándorlásra csábított és jöllehet útlevelük sem volt, már Oderbergig akart éppen részükre jegyet váltani. *Usczak* 24 évig lakott Amerikában és 3 hónap előtt a szobranci fürdő használata végett tért vissza. A rendőrkapitányság *Usczakot* — tiltott kivándorlás-közvetítés miatt — hat heti elzárásra és 60 kor. pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

— Fölvétel ipari tanfolyamokra.

A kassai állami felső ipariskola vezetése mellett december 1-jével az alábbi továbbképző ipari tanfolyamok lépnek életbe: 1. *Mérlegtanfolyam*, mely kiterjed a mérlegek szerkezetének, elveinek, a mérleg-rendszereknek s a mérlegHITELESÍTŐ-törvénynek ismertetésére, kapcsolatban gyakorlati útmutatásokkal. E tanfolyam december 1-jétől január 15-ikéig heti 2 elméleti és 2 gyakorlati esteli órában fog megtartani. 2. Alapismeretek a *villamosságrol*. Szintén esti-tanfolyam oly iparosok részére, a kik a villamossággal kapcsolatos iparral foglalkoznak. A tanfolyam decz. 1-jétől január 31-ikéig terjed heti 6 órában. 3. *Költségvetési* tanfolyam építőiparosok részére. Nappali tanfolyam decz. 1-jétől febr. 28-ikéig heti 6 órában. (Az órák a jelentkezőkkel közösen állapítatnak meg.) E tanfolyamok résztvehetnek kőműves- és ácssegédek, valamint építészrajzoló is. A tanfolyamokra beiratkozni lehet a kassai áll.

felső ipariskola igazgatóságánál naponként d. e. 11—12-ig, d. u. 5—6-ig s vasárnap d. e. 9—11 óra között, mely alkalommal a segédek munkakönyvvél vagy bizonyítványával tartoznak igazolni, hogy kinél és mily szakmában dolgoznak. A tanfolyamok látogatói hetenként 50 fillért fizetnek, mely összeg a hallgatók taneszközeinek beszerzésére s a szorgalmaskönyvtárára fordítatik. A teljesen szegények e díj fizetése alól felmentést is nyerhetnek. Beiratkozni *december 1-jéig* lehet.

— **Szükségletét** ridikülök, dohányzó- és likőr-készletek, fényképezési gépek, író-, rajz-, festőszerek- és festőmintákban (melyek kölcsönbe is kaphatók) ne tessék feledni, míg meg nem tekintette *Cattarino S. Utóda Földes Samu* (Eperjes, Fő-utca 78. sz. a.) raktárát, a hol e cikkekben a legnagyobb választékban folytonos újdonságok érkeznek. Ugyanott a legkülönfélébb kivitelű képek — *szenképek is* — gyári áron kaphatók. Raktáron nem levők pedig külön költséggel felszámítása nélkül beszerezhetők.

— **Utazó tolvaj.** Rendőrségünk *Spitzer Samu* hodrusbányai illetőségű, utazó vasúti tolvajt le tartóztatta. Azzal van gyanúsítva, hogy július 1-jén ő csalta ki a kisállomás őrtől az enné *Weiss Jenő* lityei fakereskedő által őrizetre átadott kézitáskát és felöltőt. *Spitzer* ezt a cselekményt tagadja, de a bizonyítékok ellene szólnak.

— **Rövid hírek.** *Bogdanski Jánosné*, nagysárosi lakos, *Stieber* Ábrahámé boltjában — *Estocak Mihályné* segítségével — két nadrágot dugott el a kosarában levő zsákba. *Stieberné* a lopást később észrevette s mindkettőt a rendőrség elé kísértette, mely a tetteseket letartóztatta. A bűnügyet a járásbíróság fogja tárgyalni. — *Guttman* Ernő joghallgató az utcán ezüst óráról és lánczról, meg arany gyűrűről szóló zálogjegyet talált. — *Rottmann* Márton kereskedő-tanoncz 10 kor. készpénzt, *Ehrenberger* Ernőné. cs. és kir. kapitány neje pedig ridikült (benne arany női órával) vesztett el az utcán. Ez utóbbinak megtalálójá 20 kor. jutalomban részesül. — *Özv. Rosenberg* Hermanné Fő-utca 107. sz. a. házában a mennyezeti gerendázat rossz építés következtében kigyuladt. A tüzet a tűzoltók nyomták el. — *Saly Győző* rendőrkapitány két hentest bűzös húsnak, illetőleg hájnak áruba bocsátása miatt szigorúan megbüntetett. — *Zanyicski* Pálnak hét éves leányát *Olejár* István fuvaros ebe megmarta. A rendőrség a sebet kiégetette és a kutyát kilencz napi megfigyelés alá vétette. — *Berdiss* Károly tanuló a piacon pénztárczát 12 kor. 8 f. pénzzel; *Adamsik* Mihályné pedig szürke téli nagykendőt talált; ezt utóbb *Kurimszky* János plébános, mint sajátját, átvette. — A színházban fekete, zonánczozott karpereczet találtak.

— **Az anyakönyvi hivatal** kétheti kimutatása. *Születtek:* Drobnyák Iona r. k., Frechtmann Mária izr., Némethy Gabriella r. k., Halmi Imre r. k., Dziák Lujza r. k., Hamissák Erzsébet r. k., Kovács Erzsébet r. k., Dobránszki István r. k., Harkabusz Béla r. k., Glück Júlia izr., Tar Zsuzsanna izr., Kulhomer Irén r. k., Stern Béla izr., Jurcsisin Erzsébet r. k., Blaskó Mihály g. k., Dukai Margit r. k., Hartmann Béla ág. h. ev., Mruz János r. k., Latka (halvaszületett fiú). — *Meghaltak:* Gábor János r. k., 74 éves; özv. Csanda Jánosné r. k., 75 éves; Liskó Mária r. k., 16 hónapos; Baran Mária r. k., 1 hónapos; Oskorpy Mária g. k., 5 hónapos; Hromada Anna r. k., 16 hónapos; Ryba Katalin r. k., 4 hónapos; Misenkó Lőrinczné r. k., 64 éves. — *Házasságot kötöttek:* Platko Károly r. k. és Zselinszky Mária g. k.; Sirotnyák János r. k. és Jurus Mária r. k.; Lumtzer Gusztáv ág. hitv. ev. és Lipovszky Anna r. k.; Lyeskó Imre r. k. és Hanudely Veronika r. k.; Dzimarszki István r. k. és Szmolkó Mária r. k.; Gerhardt Lajos r. k. és Csorba Anna r. k.; Sonnenfeld Kornél izr. és Neumann Ilka izr.; Gvozdjak Vazul g. k. és Moszkva Mária g. k.; Kraszics Gyula r. k. és Jánosi Mária r. k.; Horváth Alajos r. k. és Bitó Mária r. k.; Groszwirth Adolf izr. és Müller Regina izr.

Bluz-selyem

65 krajczártól 11 ffrt 35 krajczárig méterenként, legutolsó újdonság! — Franko és már megváltolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával.

HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.

Felelős szerkesztő:
Dr. Obetkó Dezső.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál a Bór és Lithion tartalmu

Salvator-forrás

kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatásu.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz és diätetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik élő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésére.

Szinye-Lipóczi Salvatorforrás Vállalat
Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

Kapható Bein Simon fűszer- és csemegekereskedésében Eperjesen.

Kun Sándor

ezelőtt Holénia

fűszer-, csemege- és ásványvíz-üzlete
= Eperjes. =

Felhívja a nagyérdemű közönség figyelmét saját termésű valódi hegyaljai **boraira**, melyet a legolcsóbb árban hoz forgalomba.

5048—1907. ügyszám.

Szántóföld-eladási hirdetmény.

A tótsóvári m. kir. erdőhivatal *f. évi december 10-ikén d. e. 10 órakor* a keczerpeklényi m. kir. erdőgondnokság hivatalos helyiségében a Sárosófalú község határában fekvő 5 katasztr. hold 1286 négyszögöl kiterjedésű «Kaplanka» nevű *kincstári mezőgazdasági földet* nyilvános írásbeli versenytárgyalás útján örökáron való *eladásra bocsátja.*

Kikiáltási ár 1160 (azaz egyezeregyszázhatvan) korona.

A venni kívánók felhivatnak, hogy ívenként 1 kor. bélyeggel és 116 (azaz egyszázhatvan) korona bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat — melyekben a megajánlott vételár számjegyekkel és betűkkel világosan kiirandó s az, hogy az ajánlattevők az árverési és szerződési feltételeket ismerik, azokat elfogadják s magukat azoknak feltétlenül alávetik — határozottan kijelentendő.

Az árverési és szerződési feltételektől eltérő, valamint elkésve benyújtott ajánlatok és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árverési és szerződési feltételek a tótsóvári erdőhivatal és a keczerpeklényi kir. erdőgondnokság irodahelyiségében a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Az eladásra bocsátott földek fekvésére és egyéb, erre vonatkozó útbaigazításokat a keczerpeklényi m. kir. erdőgondnokság az eziránt hozzá fordulónak megadja.

Tótsóvár, 1907. november 15.

M. kir. erdőhivatal.

A ruhamosás diadala!

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség szives tudomására adni, hogy az eperjesi vasúti pályaudvar déli oldalán fekvő: **szappangyártelepet** megvettem és ott Klammer Gyula úr eperjesi jóhírű szappanfőző szives tanácsai mellett, kiváló szakmunkások közreműködésével

a legjobb mosószappant

állítatom elő. Gyártmányaim jó minőségéről a nagyérd. közönség üzletemben *próba* által bármikor meggyőződhetik. Így a pénzt nem kell idegenből származott árúért adni; sőt hazafias kötelességet teljesít, a ki a helybeli ipart támogatja, mert azáltal embertársait — munka árán — kenyérhez juttatja.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kéri — kiváló tisztelettel

BAKAY FERENCZ

eperjesi fűszerkereskedő és szappangyáros, Fő-utca 144. sz. (Klammer Gyula-féle házban).

Kérem a fentjelzett czimre jól ügyelni!

Pártoljuk a hazai ipart!

Babajavítás

Theisz Árminnál
Eperjesen, Fő-utca 58. szám.

Ha Kassára jön,

ne mulasztja el sérvkötő-, keztü- és gummióvszer-szükségletét nálam beszerezni.

== Nagy raktár ==

az összes betegápolási és pipere-czikkokban
Valódi francia női- és férfi-óvszerek
tuczatonként 2, 3, 4 és 5 korona!

Vidéki rendelések forduló postával — titoktartás mellett — eszközöltetnek.

Mérték után készíték bármely színben és minőségben keztüket.

Hoffmann -féle keztü-, kötszer- és gummiárú-raktár

Kassa, Kossuth Lajos-utca 10.

∴ (Vasúti állomástól 1 percz.)

Tisztítást és javítást olcsó árban vállalok.

Köhöges, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle **pemetefü-**czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjük, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Tudósítás. Üzlethelyiség hiánya miatt, összes, raktáromon levő **butorárúkat**, u. m.: ebédlő-, háló-, szalonszoba-berendezések, ebédlő-diványok, hajlított- és bór-székek, garnitúrák, réz-, félréz- és vas-butorok, tükrök stbit — úgy a legfinomabb, mint egyszerűbb kivitelben — **mélyen leszállított árban** árúsítom.

A nagyúrd. helybeli és vidéki közönség saját érdekében teszi, ha butor-szükségletét nálam mielőbb beszerzi, a míg a készlet tart.

Tisztelettel

Glück Sámuel butorkereskedő,

Neumann J. férfruhakereskedő üzletében, Fő-utca 110. sz.

Köhöges.

A ki az egészségét szereti: óvja azt!

5245 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik a ∴ ∴ ∴

== KAISER-féle ==
MELL-KARAMELLÁK

pompás ízű maláta kivonatának segítő, eredményt-hozó hatásáról.

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut, elnyálkásodás, torokhurut, görcs- és hőkhurut ellen.

Csomagok ára 20 és 40 fillér, doboz 80 fillér.

Kapható:

SCHOLZE ALFRÉD ÉS FIA

czukrászdája- s kávéházában EPERJESÉN.

Hirdetmény.

Amerikában tartózkodó **Licsák János** ingatlanai — melyek Eperjesen a „Kralova hura“ és „Ribnyieski“ nevű dülőkön fekszenek — **szabad kézből eladó.**

Felvilágosításokkal szolgál:

Dr. Sztelho János
ügyvéd Eperjesen.

Alapított 1865-ben. ≡

Legtökéletesebb kivitelű

ARCZKÉPEK

platin-nagyítások, aquarellek, olajfestmények, tájkép-felvételek, képes-levelezőlapok, grafikai sokszorosítások

DIVALD

műintézetében
EPERJES. =

A műintézet csarnokában (Kassai-út 3.) időközönként újdonságok kiállítva.

Eperjesi Takarékpénztár

fizet 1907. évi november hó 15-ikétől kezdve

≡ **betétek után** ≡

4%-os kamatot

minden levonás nélkül.

MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐI
SZÉNSAV-MŰVEK = újonnan berendezve

kattellen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű, természetes, vegyileg legtisztább folyékony **SZÉNSAVAT**

a világhírű buziásfürdői szénsavforrásokból szikvizgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari czélokra.

Legkiadósabb természetes szénsav!

A Budapest-székesfővárosi vegyészeti s élelmiszervizsgáló-intézet 1907. évi 4615. sz. vegyelemzési bizonyítványának kivonata:

„Szaga és íze: rendes. Szénsavtartalma: 99-57%.

A vizsgált folyékony szénsav ezek után a közegészségügyi követelményeknek teljesen megfelel és magas szénsavtartalma alapján igen jónak minősíthető.“

Felvilágosítással készségesen szolgál

MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐI SZÉNSAV-MŰVEK
ÉS ÁSVÁNYVIZEK SZÉTKÜLDÉSI TELEPE, BUZIÁSFÜRDŐN.
Sürgőnyczim: Muschong, Buziásfürdő. — Interurban-telefon 18. szám.

4279—1907. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonata.

A kasszebeni kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság a magasi 1. sz. tjkvben C. 17. sorsz. alatt 1000 kor. tőke, annak 1886. évi október 9-iktől járó 6% kamata és 70 kor. 14 fill. költség erejéig végrehajtást nyert Bruck Amália magasi lakos (képv. Szmoligovics Szilárd eperjesi ügyvéd által), mint korábbi végrehajtatóhoz a C. 87. sorsz. alatt 118 kor. 35 fillér költség erejéig végrehajtási zálogjogot szerzett Bruck Miksáné szül. Guttman Mária későbbi végrehajtatójának részben való csatlakozásának kimondása után a dr. Müller Bertalan eperjesi ügyvéd által képviselt Bruck Miksáné szül. Guttman Mária, dr. Propokovics Béla eseti gondnok által képviselt k. Guttman Fanni és Eszti végrehajtást szenvedők elleni 118 kor. 35 fill. eddigi, 18 kor. 57 fill. jelenlegi s még felmerülő költség és Bruck Amália csatlakozónak fent részletezett követelésének kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. §-a alapján s a 146. és 156. §-ai értelmében a magasi 1. sz. tjkvben foglalt A. 1—6. és 35., 36. sorsz. a felvett 1. öi. sz. házzal beépített 1. hr. sz. ház és udvar, 17. öi. sz., 32. hr. sz. ház, 33., 34., 36. hr. sz. kert, 18. öi. sz., 35. hr. sz. ház és 61/a., 62/a. hr. sz. üres beltelkeknek jelzett ingatlanból a B. 210., 211. sorsz. a. bejegyzés szerint 1/48-öd részben végrehajtást szenvedők nevére irt jutalékokra az ezennel 846 koronában megállapított becs- és kiküldési árban, és pedig Bruck Amália végrehajtató követelésének kielégítésére szükséges 1800 korona vételár elérése esetében a C. 81. sorsz. alatt öv. Guttman Márkné sz. Bruck Mária javára bekebelezett özvegyi haszonélvezeti jog fentartásával, — ha ellenben a vételár az 1800 korona összeget meg nem éri, az ingatlan a szolgalmi jog fentartása nélkül lesz nyomban elárverezendő, — a végrehajtási árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírre teszi

A nyilvános árverés *Magason* (Viszokán) a község házában 1908. január 17-ikén délután 10 és jél órákor fog megtartani, a következő, úgy a telekkönyvi hivatalban, mint Magas községben a község házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett:

1. Kiküldési ár a fent megállapított becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kiküldési áron alul is eladatni fog.
3. Árverelmi szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 84 kor. 60 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez megfizetni.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Kasszeben, 1907. november 5-ikén.

Kochina s. k.,
kir. asztal.

AZ EPERJESI BANKEGYLET

értesíti részvényeseit, hogy az újonnan kibocsátott részvények ideiglenes elismervényeit — darabonként illeték és költség fejében fizetendő 3 kor. 20 fill. ellenében — végleges részvényekre már kicserélhetik.

OCCASIO!

== **THRÓR GYULA** ==

női- és férfi-divatárúházában = EPERJESEN = a

nagy karácsonyi vásár

megkezdődött november 15-ikén és tart egészen december 31-ikéig.

Ezen idő alatt a raktáron lévő összes árucikkek rendkívüli olcsó áron szerezhetők be.

Kéri a m. t. vásárló közönség szives pártfogását :: ::

THRÓR GYULA
Eperjes.

OCCASIO!

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörccs és gyomorbévi, rögzített székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer közzvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva.

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvet mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

NEUMANN M.

CSÁSZ. ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLÍTÓ

KASSA,
FŐ-UTCZA 27.

FÉRFI-FIU-ÉS LEÁNYKA-
RUHÁK-TELEPÉNEK

ŐSZI-TÉLI NAGY
ÁRJEGYZÉKE
MEGJELENT.

KIVÁNATRA INGYEN
ÉS BÉRMENTVE

Az
EPERJESI LAPOK
részére

= KARÁCSONYI =
HIRDETÉSEK
felvételnek

Kósch Árpád
könyvnyomdájában
= Eperjesen. =

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvény, oszunnál és meghűléseknél, bedörzsöléses képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Oh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái,

az etvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17

Eger mellpasztillája csakhamar meggyógyított

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógytárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — Bártfán: Löcherer Gyula és Tirscher István gyógytárakban.